

UTL 511
BÖLÜM 8

Türkiye'nin Dış Ticaret Yapısı

Dış ticaret istatistikleri Türkiye ile diğer ülkeler arasındaki sınırı geçen mal ticaretini içerir, uluslararası hizmet ticareti istatistiklerde kapsamamaktadır. Dış ticaret istatistikleri ***genel ticaret sistemi ve özel ticaret sistemi*** olmak üzere iki farklı ticaret sistemine göre hesaplanmaktadır.

Genel ticaret sisteminde (GTS), bir ülkenin ekonomik alanına giren ve ekonomik alanından çıkan mallar kapsamaktadır. Bu sistemde, ülkenin ekonomik alanını oluşturan serbest bölgeler, gümrük antrepoları ve serbest dolaşım alanına giren veya bu alanlardan çıkan mallar hesaplamalara katılmaktadır.

Özel ticaret sisteminde (ÖTS) ise, gümrük antrepoları ve serbest bölgeler istatistiklerde yer almamakta, sadece ülkenin serbest dolaşım alanına giren ve bu alandan çıkan mallar kapsamaktadır.

Bu bağlamda, Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle üretilen dış ticaret istatistiklerinin ödemeler dengesi ve ulusal hesaplar gibi ekonomik istatistiklerde yapılan revizyonlara uyumlu hale getirilmesi amacıyla, Ocak 2020'den itibaren ayrıntılı olarak genel ticaret sistemine göre yayımlanmaktadır. Özel ticaret sistemine göre dış ticaret istatistiklerine ise bülten ve ekinde özet olarak yer verilmektedir.

ÖTS'de serbest bölgeler ve gümrük antrepoları o ülkenin istatistik bölgesi içinde yer almamaktadır. Bu nedenle, antrepolar ile serbest bölgelerden ülkeye gelen ve ülkeden serbest bölgelere ve gümrük antrepolarına gönderilen mallar hesaplamalara katılırken, söz konusu bölgelerle yurtdışı arasındaki ticaret hesaplamalara katılmamaktadır.

Genel ticaret sistemine göre dış ticaret istatistiklerinin üretimi konusunda çalışmalar 2012 yılında başlatılmıştır. Serbest bölge ve antrepo işlemleri farklı mevzuata, belge ve form düzenine göre yürütüldüğü için ayrıntılı veri üretimine yönelik bilgi bulunmamaktaydı. Yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen veriler analiz edilmiş ve 2013-2019 dönemine ilişkin ayrıntılı veriler üretilmiştir. Ayrıca bu süreç içerisinde kullanılan form ve belgeler ayrıntılı veri üretimine uygun hale getirilmiştir.

Genel ticaret sistemine göre dış ticaret istatistiklerine ilişkin veri kaynakları 2013'ten itibaren mevcuttur, dolayısıyla söz konusu veriler 2013 ve sonraki döneme ilişkin olarak sağlanabilmektedir.

Ulusal hesaplar ve ödemeler dengesi gibi ekonomik istatistiklerin hesaplanmasında genel ticaret sistemine göre dış ticaret istatistikleri kullanılmaktadır. Dış ticaret istatistiklerinin ayrıntılı olarak genel ticaret sistemine göre yayımlanması ile birlikte, hem ulusal hesaplar, hem de ödemeler dengesi hesapları ile uyum sağlanmıştır.

Uluslararası ticarete etkinlik arttıkça yeni ihracat ve ithalat şekilleri de ortaya çıkmaktadır. Bunlardan biri de **Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesidir** (ETBG). İthalat ve ihracatta hızlı hava kargo taşıyıcıları yani operatörler tarafından elektronik ortamda düzenlenen bir beyannamedir. Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı'nın çalışmaları ile söz konusu beyannameler istatistik üretimine uygun hale getirilmiş ve Ocak 2021'den itibaren istatistiklerin kapsamına alınmıştır.

Uluslararası metodolojiye göre, istatistikleri derleyenlerin yükünü azaltmak için belli bir değerin veya miktarın altındaki işlemler istatistiklere dahil edilmeyebilmektedir. Ancak, Birleşmiş Milletler'in dış ticaret istatistikleri ile ilgili el kitabı olan **Uluslararası Mal Ticareti İstatistikleri El Kitabı**'nda (IMTS 2010) ülkelerin eşik değer altındaki işlemleri de istatistiklere dahil etmesi önerilmektedir. Bu bağlamda, Ocak 2021'den itibaren eşik altı değerler de istatistiklerde kapsamaktadır.

Kapsanan işlemler:

- Kati ihracat ve ithalat rejimi
- Dahilde ve hariçte işleme rejimi kapsamında ihracat ve ithalat
- Sınır ticareti
- Finansal kiralama yoluyla ithalat
- Parasal olmayan altın
- Yeniden ihracat/ithalat
- Geri gelen mallar (mahrecine iade)

Kapsanmayan işlemler:

- Transit ticaret
- Yolcu beraberli eşya (bavul ticareti)
- Geçici ithalat ve ihracat
- Sınırı geçmeyen mallar
- Para tabanlı altın, tedavüldeki paralar, kıymetli evraklar (HS 710820, 4907)
- Tamir ve bakım gören mallar
- Operasyonel kiralama yoluyla ithal veya ihraç edilen mallar
- Yurtdışındaki askeri birliklere gönderilen mallar

Veri kaynakları:

Genel ticaret sistemine göre istatistiklerin veri kaynakları aşağıdaki gibidir:

- Serbest bölgelerin yurtdışı ile işlemlerinde kullanılan "serbest bölge işlem formu"
- Türkiye'nin serbest dolaşım alanı ile serbest bölgeler, antrepolar ve doğrudan yurtdışı ile olan işlemlerinde kullanılan "gümrük beyannamesi",
- Yurtdışından antrepolara getirilen mallar için kullanılan "antrepo beyannamesi",
- Antrepolardan yurtdışına gönderilen mallar için kullanılan "yeni bilgisayarlı transit sistemi" adlı ortak transit sistemi ve "TIR karneleri"nden derlenen bilgiler kullanılmaktadır.
- İthalat ve ihracatta hızlı hava kargo taşıyıcıları yani operatörler tarafından elektronik ortamda düzenlenen Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamelerinden (ETGB) elde edilen veriler istatistiklere dahil edilmektedir.

Bununla birlikte, doğalgaz ve kamunun yaptığı elektrik dış ticareti bilgileri ilgili firmalardan derlenmektedir. Finansal kiralamaya ilişkin bilgiler Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman şirketleri Birliği'nden alınmaktadır.

Özel ticaret sistemine göre veri üretilmeye devam edilmektedir. Veri kaynađı ise sadece gümrük beyannameleridir.

Veri derleme:

Dış ticaret istatistiklerini üretmek için kullanılan tüm belge ve formlar Ticaret Bakanlığı tarafından derlenmektedir.

Veri derleme sistemi:

Veri derleme Bilgisayarlı Gümrük Etkinlikleri (BİLGE) sistemi, Elektronik Veri Değişim Sistemi (EDI) ve Elektronik Ticaret Gümrük Beyannameleri (ETGB) ile yapılmaktadır.

Veri işleme sistem:

Dış ticaret verileri Türkiye İstatistik Kurumu tarafından SAS programı kullanılarak işlenmektedir.

Uluslararası yöntemler:

Dış ticaret istatistikleri Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tanım, kavram ve yöntemlerine göre üretilmektedir. Dış ticaret istatistiklerinin üretilmesinde Birleşmiş Milletler'in bu konudaki el kitabı olan "Uluslararası Mal Ticareti İstatistikleri El Kitabı (International Merchandise Trade Statistics 2010) kullanılmaktadır.

Sınıflamalar:

Dış ticaret istatistiklerinin derlenmesinde Harmonize Sisteme (HS) dayalı 12-dijitli Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP) kodları kullanılmaktadır. İlk 6 dijit Dünya Gümrük Örgütü öncülüğünde hazırlanan ve Birleşmiş Milletler tarafından kullanılan Harmonize Sistem (HS) kodları, ilk 8 dijit Avrupa Birliği tarafından oluşturulan Kombine Nomenklatur (Combined Nomenclature - CN) kodlarıdır. Son 4 dijit ise ulusal ihtiyaçlar için eklenmektedir. Ayrıca, SITC Rev.2, SITC Rev.3, SITC Rev.4, ISIC Rev.2, ISIC Rev.3, ISIC Rev.4, BEC, CPA2008, CPC, NACE Rev.2 ve NST2007 sınıflamalarına göre de veri mevcuttur.

Ülke ve ülke grubu sınıflaması olarak, Avrupa Birliği'nin Jeonomanklatür kodları kullanılmaktadır.

Ülke grupları, ekonomik ve coğrafi ülke grupları olarak sınıflandırılmıştır.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış, ISIC Rev.4 sınıflamasına uyarlanmıştır.

Tanımlar

Değer:

- Dış ticaret verileri içinde değer "istatistiki değer"dir. Bunun içinde gümrük vergisi vb hiçbir vergi bulunmamaktadır.
- Dış ticarete konu olan tüm malların (alış/satış, takas, bedelsiz) değeri vardır. Dünya Ticaret Örgütü Değerleme Anlaşmasına uygun olarak gümrük değeri malın işlem değeridir yani fiilen ödenen veya ödenebilir değeridir.
- İhracat FOB teslim şekline göre (malın gemi güvertesinde teslimi), ithalat CIF teslim şekline göre (mal bedeli + navlun + sigorta) olarak değerlendirilmektedir.
- Dış ticaret değeri ABD Doları, Euro ve TL cinsinden mevcuttur.
- Dövizleri dönüştürmek için TCMB'nin günlük döviz kurları kullanılmaktadır.

Miktar:

Doğalgaz ve elektrik dışında tüm ürünler için net ağırlık kilogram olarak derlenmektedir. Bazı ürünler ise ürün cinsine göre ikinci bir miktar birimi (metre, adet, metrekare vb.) ile ifade edilir. Hangi ürünün hangi miktar türüne göre derleneceği Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Resmi Gazete'de yayımlanıp yürürlüğe giren Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu kitabında yayımlanmaktadır.

Dış ticaret dengesi:

Toplam ithalat değerinin, toplam ihracat değerinden çıkartılmasıyla hesaplanır. Farkın negatif olması dış ticaret açığı, pozitif olması ise dış ticaret fazlası olarak adlandırılır.

Dış ticaret hacmi:

Bir ülkenin belirli bir dönemde (genellikle bir yılda) gerçekleştirdiği ihracat ve ithalatın toplamıdır.

İhracatın ithalatı karşılama oranı:

İhracat değerinin ithalat değerine oranlanmasıyla bulunur. Bu oran, yaptığımız ihracatın ithalatın yüzde kaçını karşıladığını ifade etmektedir.

Fasıl: Harmonize sistemin ilk 2 dijiti fasıl olarak ifade edilir. 99 fasıl kullanılmakta olup, 99. fasıl ulusal düzeyde oluşturulmuştur.

Gümrük: Gümrük işleminin yapıldığı gümrük idaresini ifade etmektedir.

Ülke: İhracatta malın gideceği bilinen en son ülke, ithalatta ise menşei ülkedir.

Sözleşme şekli: Alıcı ve satıcı arasındaki ticari sözleşme türlerini ifade etmektedir.

Ödeme şekli: Alıcı ve satıcı arasındaki ödemenin ne şekilde yapıldığını ifade etmektedir.

Taşıma şekli: Ülke sınırlarından girilmesi ya da çıkılması sırasında kullanılan taşıma biçimine ilişkin kodlardır.

Gümrük rejim kodu: Dış ticarete konu olan eşyanın gümrük mevzuatı karşısındaki statüsünü belirlemek için kullanılan 4 dijital kodlardır. İhracat ya da ithalatın kesin ya da geçici olup olmadığı, daha önce eşyaya uygulanmış başka bir rejim varsa o rejimin ne olduğu, işlemin DİR ya da HİR kapsamında yapılıp yapılmadığı gibi bilgiler gümrük rejim kodu ile anlaşılmaktadır.

Dahilde İşleme Rejimi (DİR), ihracat yapan firmalar tarafından ihraç ürünleri üretmek için gerekli olan ve ithal edilen, bu yüzden de ithali gümrük vergisine tabi hammadde ya da girdilere gümrük muafiyeti getiren bir ihracatı teşvik sistemidir.

Hariçte İşleme Rejimi (HIR); işlem görmek üzere hammaddelerin önce ihraç edilmesi, işlem gördükten sonra ürün olarak tekrar ülkemize ithal edilmesini içeren ve bu süreçte her türlü vergiden muafiyet sağlayan sistemdir.

Serbest bölge: İhracat için yatırım ve üretimi arttırmak, yabancı sermaye ve teknoloji girişini hızlandırmak, ekonominin girdi ihtiyacını ucuz ve düzenli biçimde karşılamak, dış finansman ve ticaret imkanlarından daha çok faydalanmak üzere kanunla belirlenen ve gümrük hattı dışında bırakılan bölgelerdir.

Antrepo: Antrepo gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın konulması amacıyla kurulan ve kuruluşunda aranacak koşulları ve nitelikleri yönetmelikle belirlenen yerlere denir. Ayrıca antrepolar eşyanın gümrük mevzuatında düzenlenen şekilde konulması hâlinde süresiz kalabildiği ve eşyanın antrepoda kaldığı süre içinde eşyaya terettüp eden vergilerin ödenmediği bir gümrük rejimidir.

Revizyon politikası: Dış ticaret istatistikleri ihtiyaçlar ve uygulamalar gereği sıkça güncellenmektedir. Başlıca revizyon nedenleri; beyannamelerin geç kapatılması, zamanında Ticaret Bakanlığı veri ambarına aktarılamaması, beyanname üzerinde yapılan düzeltmeler ve beyannamelerin iptal edilmesidir. Her ay revize edilen veri takip eden ayın haber bülteni ile birlikte yayımlanır. Yıllık verinin kesinleştirilmesi, takip eden yılın Temmuz ayındadır.

Dış Ticaret İstatistikleri, Şubat 2021

Şubat ayında genel ticaret sistemine göre ihracat %9,6, ithalat %9,4 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı işbirliğiyle oluşturulan genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2021 yılı Şubat ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre %9,6 artarak 16 milyar 9 milyon dolar, ithalat %9,4 artarak 19 milyar 308 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Şubat döneminde ihracat %5,9, ithalat %1,4 arttı

Genel ticaret sistemine göre ihracat 2021 yılı Ocak-Şubat döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,9 artarak 31 milyar 38 milyon dolar, ithalat %1,4 artarak 37 milyar 388 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Aylara göre dış ticaret, Şubat 2021

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Şubat	2020	29 310		36 858		- 7 548		79,5
	2021	31 038	5,9	37 388	1,4	- 6 350	-15,9	83,0
Şubat	2020	14 608		17 644		- 3 036		82,8
	2021	16 009	9,6	19 308	9,4	- 3 299	8,7	82,9

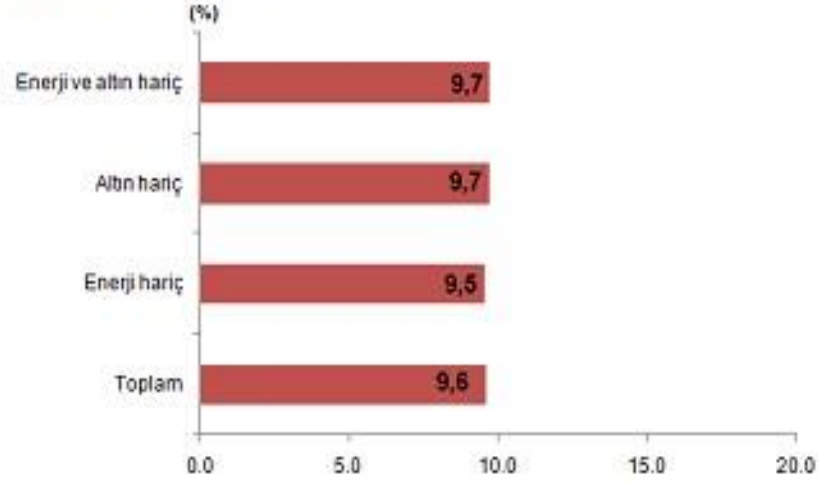
Şubat ayında enerji ürünleri ve altın hariç ihracat %9,7, ithalat %17,9 arttı .

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2021 Şubat ayında %9,7 artarak 13 milyar 955 milyon dolardan, 15 milyar 307 milyon dolara yükseldi.

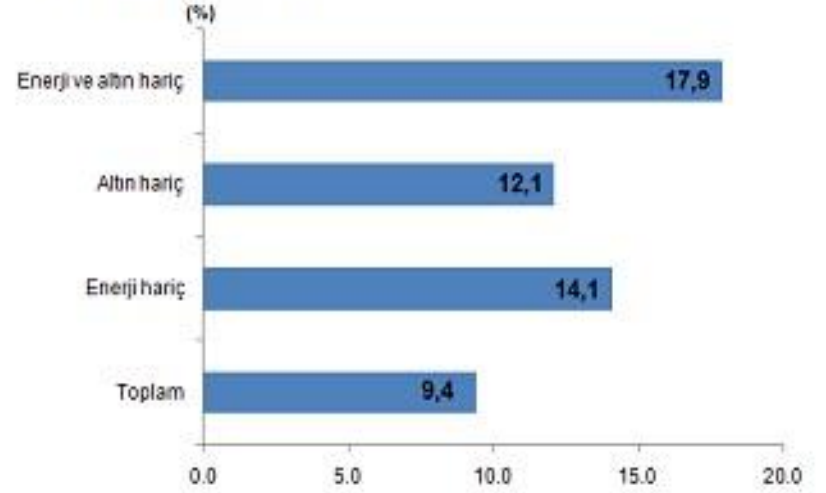
Şubat ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat %17,9 artarak 13 milyar 172 milyon dolardan, 15 milyar 531 milyon dolara yükseldi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı Şubat ayında 224 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi %13,7 artarak 30 milyar 839 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı %98,6 oldu.

İhracat gelişim hızı, Şubat 2021

İthalat gelişim hızı, Şubat 2021

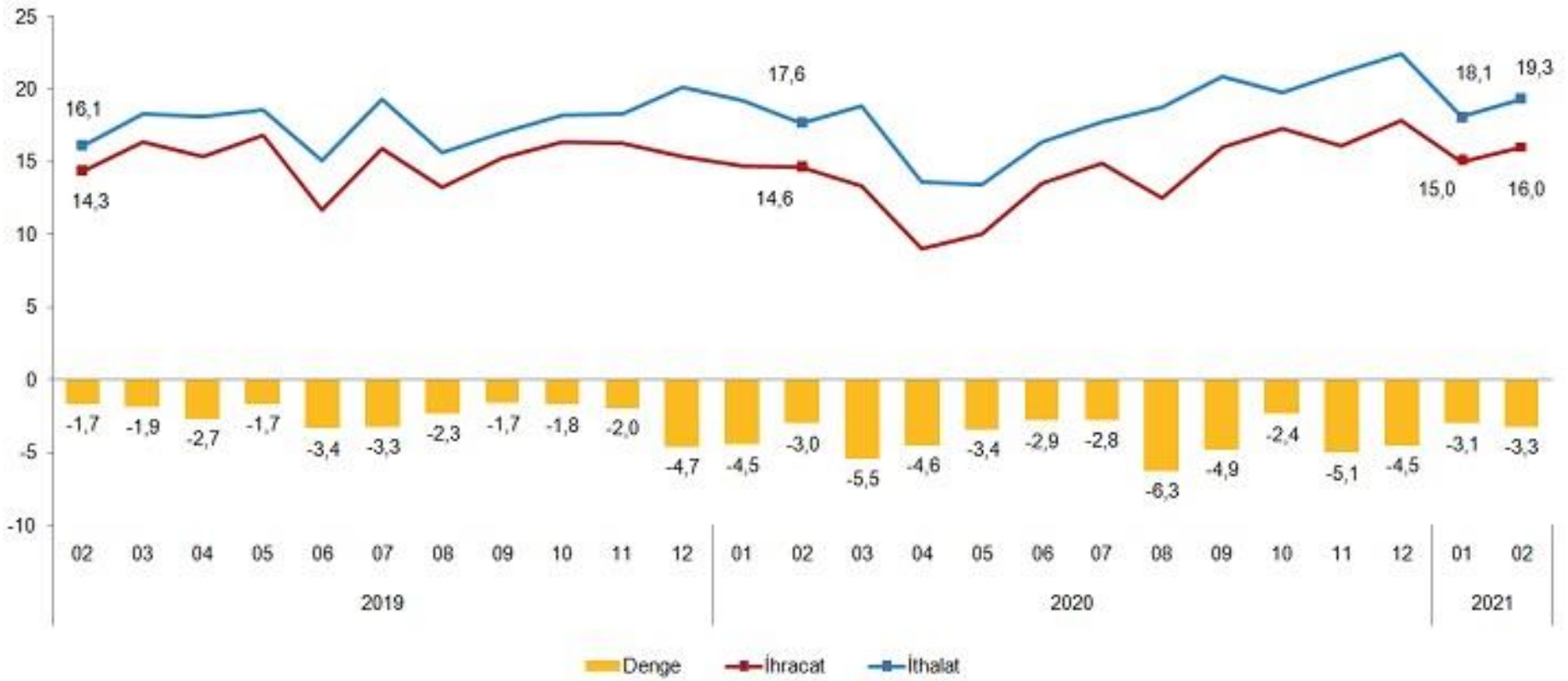
Dış ticaret açığı Şubat ayında %8,7 arttı.

Şubat ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre %8,7 artarak 3 milyar 36 milyon dolardan, 3 milyar 299 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Şubat ayında %82,8 iken, 2021 Şubat ayında %82,9'a yükseldi.

Dış ticaret açığı Ocak-Şubat döneminde %15,9 azaldı.

Ocak-Şubat döneminde dış ticaret açığı %15,9 azalarak 7 milyar 548 milyon dolardan, 6 milyar 350 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Şubat döneminde %79,5 iken, 2021 yılının aynı döneminde %83,0'a yükseldi.

(Milyar \$)

Şubat ayında imalat sanayinin toplam ihracattaki payı %94,2 oldu.

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2021 Şubat ayında imalat sanayinin payı %94,2, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,6, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,8 oldu.

Ocak-Şubat döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı %94,0, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,8, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı %1,7 oldu.

Şubat ayında ara mallarının toplam ithalattaki payı %75,1 oldu

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2021 Şubat ayında ara mallarının payı %75,1, sermaye mallarının payı %13,7 ve tüketim mallarının payı %10,9 oldu.

İthalatta, 2021 Ocak-Şubat döneminde ara mallarının payı %75,7, sermaye mallarının payı %13,8 ve tüketim mallarının payı %10,3 oldu.

Sektörlere göre dış ticaret, Şubat 2021

(Milyon ABD \$)

Sektörler	Şubat					Ocak-Şubat				
	2020		2021		Değişim (%)	2020		2021		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
ISIC Rev.4	İhracat (FOB)									
Toplam	14 608	100,0	16 009	100,0	9,6	29 310	100,0	31 038	100,0	5,9
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	476	3,3	570	3,6	19,8	1 046	3,6	1 173	3,8	12,1
Madencilik ve taşocakçılığı	183	1,3	289	1,8	58,0	433	1,5	541	1,7	24,7
İmalat	13 879	95,0	15 075	94,2	8,6	27 703	94,5	29 171	94,0	5,3
Diğer	71	0,5	75	0,5	5,9	127	0,4	154	0,5	20,9
BEC	İthalat (CIF)									
Toplam	17 644	100,0	19 308	100,0	9,4	36 858	100,0	37 388	100,0	1,4
Sermaye (yatırım) malları	2 187	12,4	2 650	13,7	21,2	4 488	12,2	5 172	13,8	15,2
Ara (ham madde) malları	13 448	76,2	14 501	75,1	7,8	28 447	77,2	28 288	75,7	-0,6
Tüketim malları	1 967	11,1	2 114	10,9	7,5	3 772	10,2	3 867	10,3	2,5
Diğer	41	0,2	43	0,2	4,7	151	0,4	62	0,2	-58,9

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

ISIC: Tüm Ekonomik Faaliyetlerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflaması

BEC: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflaması

Şubat ayında en fazla ihracat yapılan ülke Almanya oldu.

Şubat ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 498 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 965 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 917 milyon dolar ile ABD, 833 milyon dolar ile İtalya, 755 milyon dolar ile Fransa takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %31,0'ını oluşturdu.

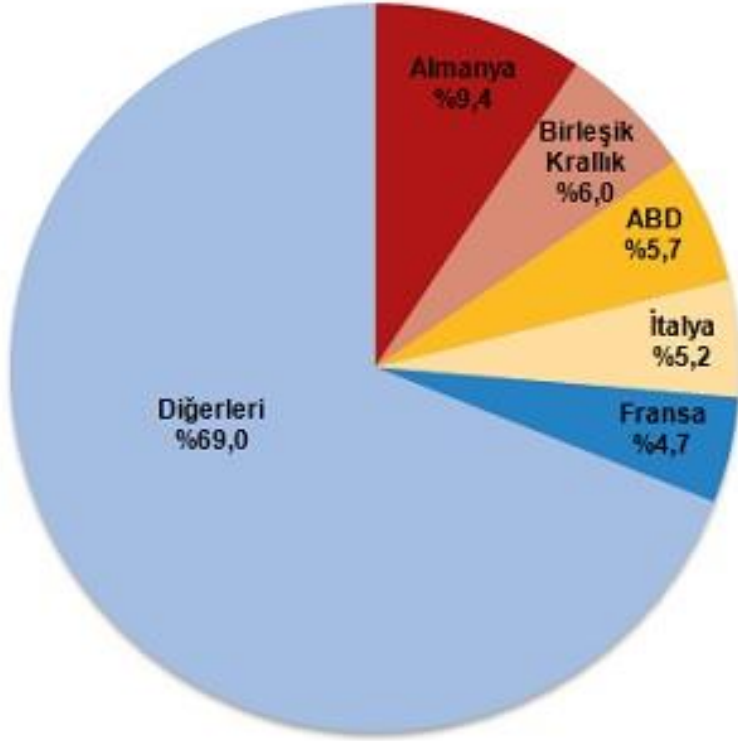
Ocak-Şubat döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 2 milyar 952 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 849 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 778 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 698 milyon dolar ile İtalya ve 1 milyar 492 milyon dolar ile Fransa takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın %31,5'ini oluşturdu.

İthalatta ilk sırayı Çin aldı.

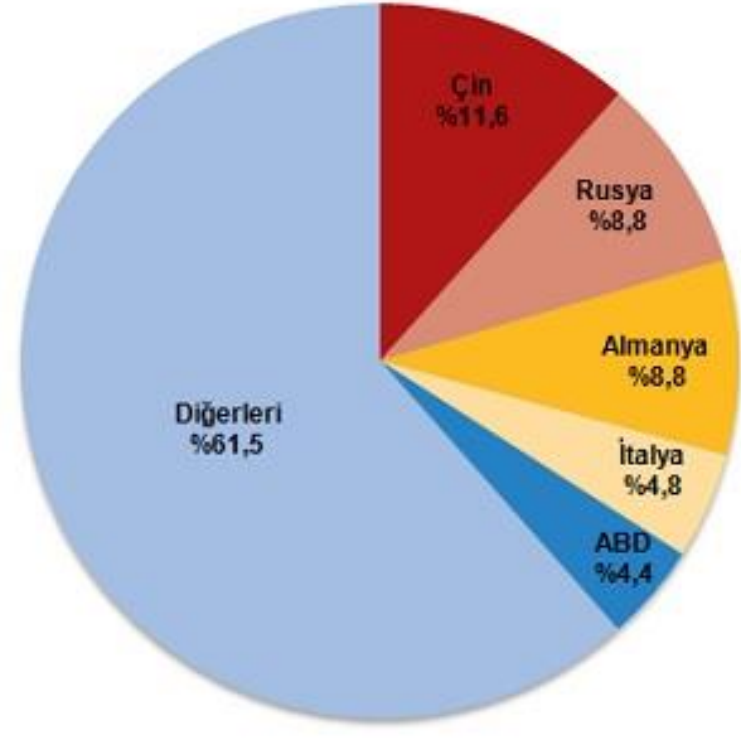
İthalatta Çin ilk sırayı aldı. Şubat ayında Çin'den yapılan ithalat 2 milyar 241 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 706 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 701 milyon dolar ile Almanya, 931 milyon dolar ile İtalya, 850 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %38,5'ini oluşturdu.

Ocak-Şubat döneminde ithalatta ilk sırayı Çin aldı. Çin'den yapılan ithalat 4 milyar 440 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 534 milyon dolar ile Rusya, 3 milyar 212 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 602 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 579 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın %38,4'ünü oluşturdu.

Ülkelere göre ihracat, Şubat 2021

Ülkelere göre ithalat, Şubat 2021

Yüksek teknolojili ürünlerin imalat sanayi ihracatı içindeki payı %3,0 oldu.

Teknoloji yoğunluğuna göre dış ticaret verileri, ISIC Rev.4 sınıflaması içinde yer alan imalat sanayi ürünlerini kapsamaktadır. Şubat ayında ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,2'dir. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,0'dır. Ocak-Şubat döneminde ISIC Rev.4'e göre imalat sanayi ürünlerinin toplam ihracattaki payı %94,0'dır. Ocak-Şubat döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ihracatı içindeki payı %3,0' dır.

Şubat ayında imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %79,6'dır. Yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %12,5'tir. Ocak-Şubat döneminde imalat sanayi ürünlerinin toplam ithalattaki payı %79,2'dir. Ocak-Şubat döneminde yüksek teknoloji ürünlerinin imalat sanayi ürünleri ithalatı içindeki payı %13,0' dır.

Teknoloji yoğunluğuna göre imalat sanayi ürünleri dış ticareti, Şubat 2021

(Milyon ABD \$)

Teknoloji yoğunluğu	Şubat					Ocak-Şubat				
	2020		2021		Değişim (%)	2020		2021		Değişim (%)
	Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)		Değer	Pay (%)	Değer	Pay (%)	
İhracat (FOB)										
Toplam imalat sanayi	13 879	100,0	15 075	100,0	8,6	27 703	100,0	29 171	100,0	5,3
Yüksek teknolojlili ürünler	469	3,4	448	3,0	-4,5	885	3,2	866	3,0	-2,1
Orta yüksek teknolojlili ürünler	5 057	36,4	5 573	37,0	10,2	10 017	36,2	10 596	36,3	5,8
Orta düşük teknolojlili ürünler	3 559	25,6	4 012	26,6	12,7	7 335	26,5	7 950	27,3	8,4
Düşük teknolojlili ürünler	4 794	34,5	5 042	33,4	5,2	9 467	34,2	9 758	33,5	3,1
İthalat (CIF)										
Toplam imalat sanayi	13 748	100,0	15 372	100,0	11,8	28 312	100,0	29 609	100,0	4,6
Yüksek teknolojlili ürünler	1 779	12,9	1 922	12,5	8,0	3 673	13,0	3 854	13,0	4,9
Orta yüksek teknolojlili ürünler	5 886	42,8	7 198	46,8	22,3	11 389	40,2	13 435	45,4	18,0
Orta düşük teknolojlili ürünler	4 371	31,8	4 663	30,3	6,7	9 621	34,0	9 282	31,3	-3,5
Düşük teknolojlili ürünler	1 713	12,5	1 589	10,3	-7,2	3 630	12,8	3 038	10,3	-16,3

Tablodaki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Teknoloji Yoğunluğuna Göre İmalat Sanayi Ürün Grupları Sınıflaması Eurostat tarafından NACE Rev.2 sınıflaması baz alınarak hazırlanmış, ISIC Rev.4 sınıflamasına uyarlanmıştır.

Özel ticaret sistemine göre ihracat 2021 yılı Şubat ayında 15 milyar 102 milyon dolar oldu.

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2021 yılı Şubat ayında, ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %8,8 artarak 15 milyar 102 milyon dolar, ithalat %9,1 artarak 18 milyar 581 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Şubat ayında dış ticaret açığı %10,4 artarak 3 milyar 152 milyon dolardan, 3 milyar 480 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Şubat ayında %81,5 iken, 2021 Şubat ayında %81,3'e yükseldi.

İhracat 2021 yılı Ocak-Şubat döneminde 29 milyar 365 milyon dolar oldu.

Özel ticaret sistemine göre ihracat, 2021 yılı Ocak-Şubat döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,9 artarak 29 milyar 365 milyon dolar, ithalat %2,4 artarak 36 milyar 408 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Ocak-Şubat döneminde dış ticaret açığı %10,0 azalarak 7 milyar 824 milyon dolardan, 7 milyar 43 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Şubat döneminde %78,0 iken, 2021 yılının aynı döneminde %80,7'ye yükseldi.

Özel ticaret sistemine göre dış ticaret, Şubat 2021

(Milyon ABD \$)

Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Şubat	2020	27 726		35 550		- 7 824		78,0
	2021	29 365	5,9	36 408	2,4	- 7 043	-10,0	80,7
Şubat	2020	13 881		17 033		- 3 152		81,5
	2021	15 102	8,8	18 581	9,1	- 3 480	10,4	81,3

KAYNAK:

TÜİK (2021), <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Dis-Ticaret-104>